

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/wydawnictwo/czasopisma/popularnonaukowe-1/biuletyn-ipn/178200,Biuletyn-IPN-nr-122023-Dwa-totalitaryzmy.html>
27.02.2026, 00:15

„Biuletyn IPN” nr 1-2/2023 - Dwa totalitaryzmy

[Czasopisma](#)

Do pobrania:

[SPIS TRESCI - „Biuletyn IPN” nr 1-2/2023 - Dwa totalitaryzmy \(pdf, 202.39 KB\)](#)
[„Biuletyn IPN” nr 1-2/2023 \(pdf, 59.36 MB\)](#)

Opis

Dwie twarze, których wolelibyśmy nie znać, znajdują się na okładce styczniowo-lutowego „Biuletynu IPN”. Te twarze – Adolfa Hitlera i Józefa Stalina – symbolizują temat najnowszego numeru „Biuletynu IPN” – dwa totalitaryzmy. Wprowadzeniem w tę problematykę jest rozmowa z prof. Wojciechem Roszkowskim.

Piszemy o systemach, które rzuciły cień na cały XX wiek. Każdy z nich wyznaczył sobie wroga klasowego lub rasowego. Każdy z nich stworzył swój archipelag obozów pracy, obozów zagłady. Każdy z nich terroryzował miliony ludzi i każdy pochłoniął miliony istnień ludzkich. W jaki sposób te systemy zapewniały sobie rząd dusz? Jak chciały wychować nowego człowieka, takiego, który był im potrzebny? Co obiecywały, a co realnie przyniosły? Kto i dlaczego je wspierał? Kto – wreszcie – ostrzegał przed nimi, widząc od początku zło w nich zawarte? – To tylko najważniejsze z pytań, które stawiamy w tym numerze.

I jeszcze jedno, czy zagrożenie totalitaryzmem mamy już za sobą? Czy dziś nie mamy do czynienia z nawrotami tej choroby? Czy w naszym świecie totalitaryzm nie kusi już nikogo mirażem raju na ziemi?

Dodatkiem do „Biuletynu IPN” jest płyta DVD z filmem fabularnym „Niedzielne igraszki” w reżyserii Roberta Glińskiego.

[„Biuletyn IPN” jest dostępny również w prenumeracie.](#)

[audio] red. Jan Ruman, Zapowiedź numeru

Aby zobaczyć odtworzyć włącz JavaScript

Spis treści

Dwa totalitaryzmy

- [Dwa totalitaryzmy – z prof. Wojciechem Roszkowskim rozmawiają Kinga Hałacńska i Jan M. Ruman](#) (PDF)
- Mieczysław Ryba – Narodowy socjalizm i bolszewicki komunizm – próba porównania
- Paweł Skibiński – Dwie antytotitarne encykliki Piusa XI
- Konrad Białecki – Dobrowolni współpracownicy. Przypadek Żywej Cerkwi i Niemieckich Chrześcijan
- Anna Zechenter – Wyhodować niemiecką bestię
- [Mirosław Szumiło – Seks, komuna i donosy. Wychowanie nowego człowieka w Związku Sowieckim](#) (PDF)
- Krzysztof Sychowicz – Białostoczczyzna między totalitaryzmami
- Małgorzata Sokołowska – Gdynia między dwoma totalitaryzmami. „Problem kaszubski”
- [Filip Musiał – Proces kurii krakowskiej. Komuniści w walce z Kościołem](#)
- Waldemar Tyszuk – Reakcje na śmierć Józefa Stalina w 1953 roku w województwie białostockim
- Adam Hlebowicz – Czy Rosja pamięta o Gułagu?

Sylwetki

- [Maciej Urbanowski – Janusz Krasiński – świadek dwóch totalitaryzmów](#)
- Paweł Wąs – Ofiara totalitaryzmów. Ksiądz Roch Łaski (1902–1949)
- Tomasz Otocki – Polka na Łotwie. Ita Kozakiewicz (1955–1990)

Polskie rodziny

- Jarosław Szarek – Niepodległościowy salon w zakładzie szklarskim

Wspomnienie

- Śp. Dariusz Gałaszewski

Opowiedziane historie

- Relacja Leszka Zabłockiego – Majdanek – obóz śmierci